
Praksisfaglig under- visning i udskolingen i dansk og matematik

Et udviklingsprojekt med Guldborgsund, Holbæk og Svendborg Kommuner



DANMARKS
EVALUERINGSINSTITUT

Introduktion



Dansk- og matematiklærere fra 23 skoler i Guldborgsund, Holbæk og Svendborg Kommuner skal være med til at udvikle undervisningen i fagene, så den bliver mere praksisfaglig. Her fortæller vi mere om projektet og om processen.

Undersøgelser peger på, at undervisningen i især udskolingen nogle steder er gået hen og blevet stillesiddende, mindre varieret og meget mere ”boglig”. Det går ud over elevernes motivation og mod på at kaste sig over det faglige stof. Derfor er der kommet et nyt fokus på, at skolens undervisning bør være mere praksisfaglig, dvs. mere praktisk og konkret, så eleverne i den faglige undervisning også tilegner sig praktiske færdigheder.

Guldborgsund, Holbæk og Svendborg Kommuner deltager i de kommende år frem til 2026 i et projekt, der skal give ny viden om praksisfaglig undervisning.

Kommunernes skoler skal være med til at udvikle praksisfaglige undervisningsforløb i dansk og matematik i udskolingen, og deres erfaringer skal gøre os alle klogere på, hvordan det at arbejde praksisfagligt både kan være motiverende for eleverne og bidrage til at møde undervisningens faglige formål.

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) har sammen med de tre kommuner taget initiativ til projektet, der er støttet af A. P. Møller Fondens Folkeskoledonation.

Hvem er med?

Der er mange parter involveret i at udvikle de nye praksisfaglige undervisningsforløb. Her er en beskrivelse af, hvem der gør hvad:

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA)

EVA har taget initiativ til projektet sammen med de tre kommuner. EVA leder projektet og står blandt andet for en løbende systematisk erfaringsindsamling og at udarbejde det endelige inspirationsmateriale.

Dansk- og matematiklærere i udkolingen

Dansk- og matematiklærere i udkolingen på de deltagende skoler spiller en hovedrolle i at udvikle og afprøve de praksisfaglige undervisningsforløb. Nogle lærere (kaldet ambassadører) skal være med i udviklingen, andre i afprøvningen.

Undervisere fra professionshøjskolerne Absalon og UCL

Undervisere – med særlig didaktisk ekspertise i dansk og matematik - fra professionshøjskolerne Absalon og UCL sætter rammerne for udviklingen af de nye undervisningsforløb. De skal fx vejlede og inspirere lærerne og sikre, at de forløb, der udvikles, tager afsæt i fagenes faglige mål.

Lærere med gode erfaringer med praksisfaglig undervisning fra andre skoler

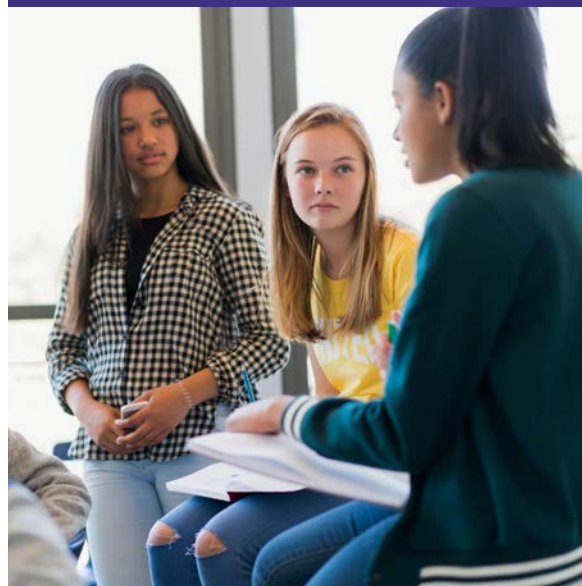
I projektet deltager også lærere, som har særligt gode erfaringer med at arbejde praksisfagligt i deres undervisning fra fx andre folkeskoler eller erhvervsuddannelser.

Hvad er praksisfaglighed?

Praksisfaglighed er ikke et begreb, der er klart defineret i den pædagogiske og didaktiske litteratur. Men man kan betragte det som en dimension i skolens undervisning, som handler om at give eleverne erfaringer med at løse konkrete praktiske problemer eller gennemføre konkrete praktiske aktiviteter i eller uden for skolens kontekst. Formålet er at hjælpe eleverne til at få praktiske færdigheder, samtidig med at praksisfaglighed er en del af den faglige indlæring.

Praksisfaglig undervisning er ofte karakteriseret ved et eller flere af disse elementer:

- En kropslig og aktiv tilgang til undervisningen
- Problembaserede eller anvendelsesorienterede aktiviteter
- Fremstilling af et produkt eller afvikling af en aktivitet
- Samarbejde med erhverv og samfund uden for skolen.



Hvad sker hvornår?

Projektet løber over fire år og forløber i tre faser:

1

Skolerne forberedes (skoleåret 2022-23)

I den første fase forberedes skolerne med forskellige opvarmningsaktiviteter som fx korte introvideoer eller oplæg til drøftelser på teammøder eller personalemøder på skolerne. I foråret 2023 afholdes der desuden et fælles kick off-arrangement for skoleledere, lærere og kommunale repræsentanter.

2

Undervisningsforløbene udvikles (skoleåret 2023-2024)

Omkring 60 dansk- og matematiklærere fra skolerne udvikler gennem kompetenceudviklingsforløb praksisfaglige undervisningsforløb. De får vejledning og støtte af lærere fra professionshøjskolerne. Til sidst udvælges de ca. 12 undervisningsforløb, der skal testes af de øvrige lærere. De 12 forløb bliver præsenteret på en midtvejskonference for skoleledere, lærere og kommunale repræsentanter i 2024.

3

Undervisningsforløb afprøves (skoleåret 2024-2025)

60-80 matematik- og dansk lærere i udskolingen i de tre kommuners skoler afprøver de 12 undervisningsforløb. Lærerne vil få kompetenceudvikling undervejs af professionshøjskolerne, og de lærere, der har været med til at udvikle forløbene, vil også kunne vejlede og støtte.

Til sidst justeres de 12 undervisningsforløb på baggrund af afprøveningen og gøres klar til at kunne bruges af andre lærere landet over. EVA udarbejder også et inspirationsmateriale.

I 2025 afholder EVA en afslutningskonference for skolelederne, lærerne og kommunale repræsentanter fra de tre kommuner. Her præsenteres de 12 forløb, et inspirationsmateriale og en evaluering af forløbet.



De fire vigtige dogmer for god praksisfaglig undervisning

Både EVA og de tre kommuner er meget opmærksomme på, at projektet skal kunne anvendes i praksis. Derfor tager vi afsæt i fire dogmer:

1

Det skal ikke være en ekstra opgave for lærerne

Lærerne skal ikke opleve, at arbejdet med praksisfaglighed er noget unødigt ekstra, de skal tage sig af. Derfor skal projektet give lærerne erfaringer med, hvordan de praksisfaglige elementer kan integreres i den "almindelige" faglige undervisning og samtidig understøtte arbejdet med at indfri de faglige mål.

2

Lærerne skal støttes via "hands-on"-kompetenceudvikling

Lærerne skal gøre sig erfaring med praksisfaglig undervisning via deres arbejde med at udvikle og afprøve undervisningsforløb og ikke gennem traditionel efteruddannelse.

3

Praksisfaglig undervisning skal kunne gennemføres uden ekstra ressourcer

De praksisfaglige undervisningsforløb skal være realistiske at gennemføre uden brug af ekstraordinære ressourcer som fx dyre materialer, særlige værksteder etc.

4

De praksisfaglige undervisningsforløb skal understøtte, at alle elever kan deltage aktivt i undervisningen

De praksisfaglige forløb skal lægge op til, at alle elever har mulighed for at deltage aktivt i undervisningen.





DANMARKS
EVALUERINGSINSTITUT

T 3555 0101
E eva@eva.dk
H www.eva.dk

Projektet kort fortalt

I projektet om mere god praksisfaglig undervisning i udskolingen går lærere fra 23 skoler i Guldborgsund, Holbæk og Svendborg Kommuner sammen med bl.a. eksperter fra professionshøjskolen Absalon og UCL om at udvikle 12 nye undervisningsforløb til matematik og dansk i udskolingen. Arbejdet med undervisningsforløbene vil fungere som kompetenceudvikling i praksisfaglig undervisning for de lærere, der deltager i projektet.

Undervisningsmaterialerne og et tilhørende inspirationsmateriale bliver i sidste ende formidlet både til lærerne på de deltagende skoler og til lærere i dansk og matematik landet over.

Det er Danmarks Evalueringsinstitut (EVA), der har taget initiativ til projektet sammen med Guldborgsund, Holbæk og Svendborg Kommuner. Projektet er støttet af A.P. Møller Fondens Folkeskoledonation.